

VESTNIK

GLASILO DRUŠTVA IZGNANCEV SLOVENIJE 1941-1945

LJUBLJANA, MAREC 2011 - Št. 88

Razstava o izgonu Slovencev in genocidni politiki tudi do drugih slovanskih narodov med II. svetovno vojno

Društvo izgnancev Slovenije 1941-1945 je ob 70. obletnici izгона Slovencev dopolnilo razstavo o izgonu Slovencev in na novo postavilo še 18 panojev o fašističnem in nacističnem nasilju tudi nad drugimi slovanskimi narodi: Rusi, Poljaki, Čehi, Slovaki, Ukrajinci, Srbi in Rusi.

Mestni muzej v Krškem je dal prostor za postavitev razstave, ki je bila odprta 27. januarja 2011, na mednarodni dan holokavsta.

Razstavo je odprl župan Občine Krško **Franci Bogovič**, ki je tudi pozdravil udeležence.

Kulturni program sta izvajala tenorist **Marko Železnik** in pianist **Martin Šušteršič**.

Številnim udeležencem, ki so prišli na razstavo, je govorila predsednica DIS **Ivica Žnidaršič**, in ob tem opozorila tudi na nerešena vprašanja odškodnin za gmotno škodo.

Otvoritve so se udeležili tudi župan Občine Sevnica **Srečko Ocvirk**, podžupan Občine Škocjan **Alojz Hočvar** in podžupanja Občine Brežice **Patricija Čufar**, predstavnika ZB **Miran Gorjan** in **Lojze Šteh**, predstavnica Muzeja novejšje zgodovine **Monika Hočvar Kokalj**, predstavnica Mestnega muzeja Krško **Alenka Černelič Krošelj**, predsednik KO DIS Krško **Jože Habinc** in nekateri drugi predsedniki KO DIS ter številni udeleženci.

Prisotni so bili tudi novinarji in fotografi, filmski zapis pa je naredil **Milan Skledar**.

Slovence so po okupaciji in razkosanju Slovenije kot prve množične žrtve nacizma in fašizma s 140 vlakovnimi transporti vozili na tuje kot živino, jih zaprli v izgnanska taborišča in jih imeli za sužnje.

Združeni narodi 27. januar razglasili za svetovni dan spomina na žrtve holokavsta.

Sedaj ta praznik priznavajo po vsem svetu. Na številnih prireditvah v spomin na holokavst in nasilje nad Judi pa ne omenjajo veliko, če sploh kaj, oblik genocidne politike do slovanskih narodov, izgnanskih taborišč, prisilnega dela in trpljenja otrok v teh taboriščih in na prisilnem delu.

V nobeni vojni, vse do druge svetovne vojne, niso bili otroci tako kruto in neposredno prizadeti in izvajano tolikšno nasilje nad njimi, kot se je to dogajalo v drugi svetovni vojni. Vendar je o tem v zgodovinskih knjigah malo napisanega.

Žal tudi pri nas. Veliko se je govorilo o 600 ukradenih otrocih, nič pa o več kot 20.000 slovenskih otrocih do 10. leta starosti, ki so jih nemški okupatorji nasilno odgnali v nemška izgnanska taborišča po vseh pokrajinah tretjega rajha. Nikoli ni bilo narejenih raziskav o psihofizičnih posledicah pri otrocih, ki so trpeli v taboriščih, ni se delal popis o samomorih izgnancev in ne raziskave, zakaj kar 30 % mladeničev taboriščnikov ni služilo vojske.

Teško se sprijaznimo z dejstvom, da tudi v evropski zgodovini genocid nad Slovenci in drugimi slovanskimi narodi med drugo svetovno vojno ni dobil primerne in poštenega zgodovinskega zapisa.

Iz govora Ivica Žnidaršič na otvoritvi razstave DIS

Zdanašnje razstavo začenjamo aktivnosti Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 za obeležje 70. obletnice izгона Slovencev, da bi prispevali k **aktivnemu spominu** na del slovenske in evropske zgodovine, ki ne sme v pozabo.

Veliko simbolike je v tem, da odpiramo razstavo prav na dan 27. januarja, ko so

leta 1945 sovjetski vojaki ugasnili peči v koncentracijskem taborišču Auschwitz. Nemški parlament je 27. januar razglasil za državni praznik v spomin na žrtve nacizma. Prvič je bil ta dan spominski leta 1996. S tem so želeli Nemci ustvariti ustrezno družbeno ozračje za preprečevanje rasizma in nacizma. **Leta 2005 so**

. Informacije . Informacije . Informacije .

Od leve proti desni Miran Gorjan, Franci Bogovič, Ivica Žnidaršič, Alenka Černelič Krošelj, Monika Hočevar Kokalj, Irena Fürst. (Foto: STA)

(Nadaljevanje s prejšnje strani)

Prvi del razstave prikazuje okupacijo in razkosanje Slovenije ter izgon Slovencev kot najbolj kruto raznarodovalno in genocidno politiko okupatorjev med drugo svetovno vojno.

Slovence so kot prve množične žrtve nacizma s 140 vlakovnimi transporti odpeljali na tuje kot živino, jih zaprli v izgnanska taborišča in jih imeli za sužnje. Med njimi smo bili tudi mi.

Na razstavi smo prikazali zbirna taborišča v Sloveniji za izgon Slovencev. Največje zbirno taborišče leta 1941 so bili hlevi in konjušnice pri gradu Rajhenburg. Skozi to taborišče je šlo v izgon več kot 63.000 Slovencev. Prikazali smo tudi izgnanska taborišča, ki sta jih Hitler in Himmler ustanovila v vseh pokrajinah tretjega rajha prav za izgnane Slovence.

V prvem delu razstave smo posebej želeli prikazati prisilno delo Slovencev, izgon otrok in izgnanska taborišča, da bi s tem slikovnim gradivom dopolnili Muzej slovenskih izgnancev na gradu Rajhenburg.

Na razstavi, ki jo bomo danes odprli, je prvič predstavljeno fašistično in nacistično nasilje tudi nad drugimi slovanskimi narodi: nad Poljaki, Rusi, Čehi, Slovaki, Ukrajinci, Hrvati in Srbi. Podatki o tem nasilju so grozljivi.

Podatki in fotografije o genocidni politiki fašistov in nacistov do drugih slovanskih narodov so bili zbrani ob pripravah na prvi evropski kongres izgnancev in beguncev žrtev fašizma in nacizma v letih 1920-1945, ki ga je organiziralo Društvo izgnancev Slovenije 6. junija 2009 v Ljubljani, in Mednarodno konferenco o skrbi za izgnance, begunce in prisilne delavce, ki je bila 4. junija 2010, tudi v Ljubljani.

Na teh konferencah, ki jih je organiziralo naše društvo, je prišlo do pomembnih srečanj sorodnih društev iz Evrope, in to

ne le zaradi sorodnih usod in trpljenja med drugo svetovno vojno, ampak tudi zaradi skupnih pobud po večji skrbi za žrtve fašizma in nacizma, ki smo jih poslali v svet.

V okviru teh prizadevanj je tudi današnja razstava.

Na žalost ljudje, ki so preživeli grozote taborišča, izgnanstvo, begunstvo, prisilno delo, zdaj že odhajajo drug za drugim.

Kmalu neposrednih prič te katastrofe ne bo več. In zgodovina bo v boljšem primeru govorila z brezosebim glasom romantikov, raziskovalcev, zgodovinarjev, v slabem primeru pa z glasom demagogov in ponarejevalcev.

Predsednik Rusije Medvedjev je napisal: »Mi se moramo ne samo spominjati preteklosti, ampak tudi jasno razumeti, kakšno nevarnost lahko prinašajo sodobnemu svetu mednacionalna nestrinjanja, rasna nestrpnost in kršitev človekovega dostojanstva. Poraz fašizma in nacizma med drugo svetovno vojno je najbolj silovito opozorilo vsem tistim, ki se še danes poslužujejo njunih nevarnih idej, poskušajo opravičiti zločine nacistov in revidirati zaključke druge svetovne vojne. Ta dejanja ne samo sramotijo spomin na umrle, ampak tudi fizično odpirajo pot za prebujanje človeku nevzdržne teorije ter spodbujajo nezaupanje v mednarodnih odnosih.«

Razstava o izgonu Slovencev in nasilju nad drugimi slovanskimi narodi obsega 39 panojev. Postavljena je v 13 trikotov in je opremljena tako, da je prenosna in enostavna za postavitve v vsak večji prostor.

Pri pripravi razstave so sodelovali:

- Pri izbiri zbranega slikovnega gradiva in pripravi napisov k slikam: Ljudmila Osjak, Gregor Kaplan, Karina Virovbal, Iryna Kompaniytes, Ana Podgornik, Metka Grah.

• **Zbrano in razporejeno slikovno gradivo**

Dvorana Mestnega muzeja v Krškem je bila premajhna za vse, ki so prišli na odprtje razstave. (Foto: Moškon)

sta računalniško obdelala Mojca Turk in Robert Škrjanc.

- Panoje so izdelali v podjetju Pegaz International v Ljubljani.
- Da so panoji postavljeni, sta poskrbela Alojz in Peter Rupar.

• Prostor za postavitve je dal na voljo Mestni muzej v Krškem.

Razstava bo tukaj odprta do 15. septembra 2011, nato bo prenesena v Radlje ob Dravi.

Hvala, ker ste se razstave udeležili v tako velikem številu. Želim prijetno druženje.

Kulturni program na razstavi sta izvajala tenorist Marko Železnik in Martin Šuštaršič na klavirju (27. 1. 2011) (Foto: Moškon)

Osrednja prireditev in zborovanje izgnancev in beguncev ob 70. obletnici izгона Slovencev in 20. obletnici delovanja DIS

Letos mineva 70 let od genocidne okupacije Slovenije in enega najhujših raznarodovalnih ukrepov okupatorjev – izгона Slovencev.

9. junija 2011 bo minilo tudi 20 let, odkar je bilo ustanovljeno Društvo izgnancev Slovenije 1941-1945.

Dovolj razlogov, da bo Izvršni odbor Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 organiziral prireditev in zborovanje izgnancev, prisilnih delavcev, beguncev in drugih žrtev vojnega nasilja ter njihovih svojcev

v soboto, 4. junija 2011, ob 11. uri,

pri zbirnem taborišču za izgon Slovencev - grajskih hlevih v Brestanici pri Krškem.

Vabimo vse člane DIS in druge udeležence, da se zaradi skupnega prevoza povežejo s Krajevnimi in Območnimi organizacijami DIS.

Veselimo se srečanja.

Izvršni odbor
Društva izgnancev Slovenije 1941-1945

Člani DIS in drugi so se razstave DIS udeležili v zelo velikem številu (27. 1. 2011).
Foto: Moškon

Društvo izgnancev Slovenije 1941–1945 v nemškem mestu Rudolstadt prejelo nagrado za državljanski pogum

Kot vrhunec odprtja razstave o Ani Frank, ki je bila v mestni hiši v Rudolstadtu postavljena do 11. marca, sta mesto Rudolstadt in banka Volksbank Saaletal e. G. v torek 15. februarja 2011 Društvu izgnancev Slovenije podelila **nagrado za državljanski pogum**.

Župan Rudolstadta **Jörg Reichl** je v svojem govoru poudaril dolgoletno sodelovanje med slovenskim društvom in mestom Rudolstadt, ki se je začelo leta 1998. Številni slovenski izgnanci so v času druge svetovne vojne v Rudolstadtu in okolici, kjer je bilo med vojno tudi več taborišč, opravljali prisilno delo. S svojim pogumnim delovanjem pa je Društvo izgnancev Slovenije 1941–1945 veliko prispevalo k spravi ter prijateljskemu razumevanju med narodi v duhu združene Evrope. Nagrado je v imenu društva sprejel Marko Štucin, sekretar Veleposlaništva Republike Slovenije v Berlinu.

Poljske do Francije in od severne Nemčije do Makedonije. Velik del izgnancev, med njimi tudi otroci, je moral prisilno delati kljub lakoti, duševnemu in telesnemu trpljenju na kmetijah, v tovarnah, pri gradnji cest, v rudnikih in kamnolomih.

Se dolgo časa po koncu druge svetovne vojne je bilo preživelim, ki so se vrnili v svojo staro domovino, in družinskim članom umrlih svojcev preprečeno polno priznanje statusa žrtev vojnega nasilja. Šele s ponovno združitvijo Nemčije in samostojnostjo Slovenije je bilo mogoče, da novoustanovljeno društvo opozori na nacionalno in internacionalno raven te tragedije in da lahko s poudarjenim prizadevanjem uveljavi ustrezne zahteve za popravilo škode in uveljavi zahteve za odškodnine.

Nenavadno, a prav tako simbolično vlogo so pri tem igrali stiki Društva slovenskih izgnancev z mestom Rudolstadt,

Na podelitvi nagrade za državljanski pogum Društvu izgnancev Slovenije 1941–1945 je sodelovalo več kot 150 povabljenih, med njimi tudi ministrica za socialo, družino in zdravje zvezne države Turingije Heike Taubert, župan mesta Rudolstadt Jörg Reichl, direktor Centra Ane Frank iz Berlina Thomas Heppener in organizator razstave o prisilnem delu dr. Hartmut Franz.

V imenu Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 je nagrado prevzel predstavnik veleposlaništva Republike Slovenije v Berlinu Marko Štucin. Na fotografiji sta tudi župan nemškega mesta Rudolstadt Jörg Reichl in predstavnik Volksbanke Saaletal e. G. Oskar Dieter.

Slavnostni govor župana Jörga Reichla ob podelitvi »Nagrade za državljanski pogum banke Volksbank Saaletal e. G. za leto 2010«

»Nagrada za državljanski pogum banke Volksbank Saaletal e. G., ki se prvič podeljuje v Rudolstadtu, se častno podeli:

Društvu izgnancev Slovenije 1941–1945

Društvo je bilo ustanovljeno v letu nastanka neodvisne države Slovenije, dne 9. junija 1991 na gradu Rajhenburg (Brestanica). Na ta dan se je na lokaciji grada, ki je bil leta 1941 največje zbirno taborišče v Evropi, zbralo okrog 8000 preživelih slovenskih izgnancev, prisilnih delavcev in beguncev, da bi opomnili na tragedijo izгона med drugo svetovno vojno in se je spomnili.

V času druge svetovne vojne je bilo slovensko ozemlje okupirano in razdeljeno med Nemčijo, Italijo in Madžarsko. Velik del je prišel pod nemško okupacijsko oblast, kjer se je v skladu s Hitlerjevimi osebnimi načrti začelo temeljito etnično čiščenje.

Samo s teh področij je bilo med leti 1941 in 1945 izgnanih skupno 63.000 Slovencev, ki so bili nasilno razseljeni od

pri čemer prvo srečanje v letu 1998 ni potekalo ravno pod srečno zvezdo.

Ko je tedaj skupina nekdanjih slovenskih prisilnih delavcev iskala grobove svojcev na Severnem pokopališču, Nordfriedhof, v Rudolstadtu, teh ni bilo več mogoče najti. Nihče izmed odgovornih v mestu ni poznal usode prisilnih delavcev, ker to poglavje krajevne zgodovine ni bilo obdelano in so bila grobišča že v petdesetih letih prejšnjega stoletja izravnana z zemljo. Da bi presegli takšno stanje, je nastala pobuda, ki je v naslednjih letih pripeljala do tesne povezanosti z društvom in celo do osebnih prijateljstev med prebivalci Rudolstadta in državljankami in državljani Slovenije. S pomočjo društva izgnancev, še zlasti predsednice profesorice Ivce Žnidaršič in njene sestre gospe Zdenke Kaplan, ki sta morali kot otroka skupaj s svojo družino opravljati prisilno delo v Rudolstadtu in sta pri tem izgubili očeta in brata, so bila najdena imena tistih slovenskih prisilnih delavcev, ki so izgubili svoje življenje v Rudolstadtu. Imena žrtev so ovekovečena na spominskem obeležju sredi popolnoma novega pokopališkega objekta. Finančnemu nadomestilu mesta Rudolstadt za svojce vojnih žrtev so sledile še

številne nadaljnje skupne dejavnosti, kot tudi zelo čustvena srečanja med predstavniki društva in meščankami in meščani Rudolstadta. Spomniti se je treba doslej večkratne udeležbe na spominskih prireditvah na gradu Rajhenburg, zgodovinskega projekta rudolstadtskih gimnazijcev o prisilnem delu v Rudolstadtu, bogate produkcije dokumentarnega filma slovenske televizije o zgodovini izgnanstva in razstave o prisilnem delu med drugo svetovno vojno v Rudolstadtu, za katero je bilo spomladi 2010 veliko zanimanje, ki je seglo tudi čez regionalne meje.

Vsa ta srečanja, dejavnosti in obojestransko izkazovanje pomoči se ne bi nikdar tako izoblikovali, če ne bi člani društva ob začetnem nerazumevanju in morda celo razočaranju in jezi znali iti čez to in z državljanskim pogumom in samozavestjo ponudili roke spravljalnosti. Prizadeti imajo za to prav gotovo pogum in sposobnost presejanja, ko obiščejo kraje svojega trpljenja, kot na primer bivalno taborišče v nekdanji tovarni porcelana, svoja delovna mesta iz časov nacizma ali grobišča na Severnem pokopališču v Rudolstadtu, da bi se jih

spominjali in jih pomnili. Prav tako je povezano s posebnim zavzemanjem, da so na razpolago popolnoma osebni dokumenti ali pa so objavljeni v časopisnih publikacijah, filmskih in televizijskih prispevkih, ki prispevajo k obdelavi mračnih poglavij iz nemške zgodovine. In nenazadnje se to kaže tudi v volji do odpuščanja, ko sedejo z ljudmi iz Nemčije, s prebivalci iz Rudolstadta, za isto mizo in se ob svečanih priložnostih drug z drugim poveselejo.

S svojim pogumnim delovanjem je Društvo izgnancev Slovenije dalo konkreten prispevek k spravi in miroljubnemu sporazumevanju med narodi v okviru združene Evrope. Na poseben način je opozorilo na zgodovino izgnanstva in prisilnega dela v času nacionalsocializma in odločilno prispevalo k obdelavi teh dogodkov v Rudolstadtu. Tako je postalo mogoče, da je ostal živ spomin na te dogodke in da se kot opomin prenese na mlajše generacije.

Kadar torej s konkretnim ravnanjem iz predsodkov, ki izvirajo iz preteklosti, zraste naposled iskreno prijateljstvo, potem je to državljanski pogum v najboljšem možnem smislu.«

Na prireditvi ob podelitvi nagrade za državljanski pogum Društvu izgnancev Slovenije 1941–1945 je v kulturnem programu sodeloval tudi mladinski pevski zbor nemškega mesta Rudolstadt (15. 2. 2011).

. Iz dejavnosti organov Skupščine DIS .

Razpis tekmovanja v pisanju spisov na temo izgnanstva za osnovne šole

Društvo izgnancev Slovenije 1941-1945 je skupno z Zavodom za šolstvo Republike Slovenije razpisalo tekmovanje v pisanju spisov na temo izgnanstva.

Tekmovanje je namenjeno obeleževanju 70. obletnice izгона Slovencev in 20-letnega delovanja DIS.

Avtor/avtorica najboljšega spisa bo prejel denarno nagrado v višini 300 evrov.

Preostalih deset najboljših spisov bo nagrajenih z denarno nagrado v višini 100 evrov.

Učitelji, mentorji nagrajenih spisov, bodo prejeli potrdilo o sodelovanju.

Vse osnovne šole so proti koncu leta 2010 prejele razpis tekmovanja, opis namena pisanja, navodila za pisanje spisov

in popis literature, ki jo učenci lahko uporabijo pri pisanju.

Rok za prijavo na tekmovanje je bil 31. januar 2011, rok za oddajo spisov pa je vključno do petka 22. aprila 2011. Učenci, ki pišejo sestavke, se bodo obračali na KO DIS po brošure in knjige. Želeli bodo tudi pogovor s pričami izгона. Priporočamo, da člani DIS učencem pri tem pomagata in z njimi sodelujete s svojimi spomini na izgon.

Spise bo pregledala strokovna komisija, sestavljena iz predstavnikov Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 in Zavoda RS za šolstvo. Avtorji in mentorji bodo o rezultatih obveščeni po pošti najkasneje do 3. junija 2011.

I. Žn.

Izlet v kraje izgnanstva v Srbijo

Vabimo vse, ki se želite udeležiti izleta v kraje izgnanstva, letos v **Republiko Srbijo**, da pošljete prijavo in predlagate, kam in v kateri kraj želite. Obiskali bomo več krajev, in to tiste, ki bodo v prijavah navedeni v večini.

Prijave pošljite Komisiji za stike s kraji izgnanstva DIS Ljubljana, Linhartova 13, do 15. aprila 2011.

V upanju in želji, da bo prijav veliko, vas lepo pozdravljamo.

Zdenka Kaplan,
predsednica komisije

Podarili spominsko sliko Izvršnemu odboru DIS

Na podlagi sklepa Krajevnega odbora Društva izgnancev Slovenije Radovljica, z dne 26. 10. 2010, vam skupaj s slikarji Gorenjske podarjamo sliko Upanje avtorice Janke Vidmar iz Radovljice.

Slika je bila razstavljen na spominski slikarski razstavi v Mošnjah od 26. aprila do 9. maja 2010. Razstava je bila postavljena v spomin na 65. obletnico vrnitve izgnancev na požgane in oropane domove ter ob 10. srečanju gorenjskih izgnancev v Mošnjah, 8. maja 2010.

Z veliko hvaležnostjo podarjamo to sliko Društvu izgnancev Slovenije 1941-1945, ki v letu 2011 praznuje 20-letnico uspešnega dela, povezovanja in koordiniranja vseh 85 Krajevnih in Območnih organizacij DIS.

Lep pozdrav!

KO DIS Radovljica
Predsednik
Tone Pristov

Voščilo iz Ukrajine

Spoštovana gospa predsednica, prof. Ivica Žnidaršič!

V imenu Ukrajinske zveze ujetnikov žrtev nacizma od vsega srca čestitam vam in Vašim enkratnim sodelavcem za čudoviti praznik božič in prihajajoče novo leto 2011.

Zelo cenimo Vašo ogromno mednarodno dejavnost, usmerjeno v socialno zaščito nekdanjih žrtev fašizma in nacizma ter spodbujanje krepitve razumevanja in sprave med narodi.

Bodite srečni in zdravi. Želimo miru in blaginje vam in Vaši družini.

Želimo vam uspeh pri plemenitem delu v korist naših narodov!

Z velikim spoštovanjem,

predsednik UZUŽN Markijan Demidov
zastopnica Nadežda Slesarjeva

Seja Nadzornega odbora Skupščine Društva izgnancev Slovenije 1941-1945

21. februarja 2011, ob 10. uri, se je sestel Nadzorni odbor Skupščine DIS, z naslednjim dnevnim redom:

1. Obravnava zaključnega računa Skupščine Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 in njenih organov za leto 2010.
2. Obrazložitev zaključnega računa Skupščine DIS za leto 2010.
3. Priprava poročila Nadzornega odbora o zaključnem računu Skupščine DIS in njenih organov za leto 2010.

Sejo je vodila predsednica Nadzornega odbora Mira Zalar. Na seji so potrdili zaključni račun Skupščine DIS in njenih organov in predlagali, da se gradivo pošlje delegatom Skupščine DIS v potrditev.

Seja Izvršnega odbora Skupščine Društva izgnancev Slovenije 1941-1945

Seja Izvršnega odbora DIS je bila 2. marca 2011 in obravnavali so naslednje točke dnevnega reda:

1. Pregled sklepov prejšnje seje Izvršnega odbora DIS
2. Obravnava zaključnega računa Skupščine Društva izgnancev Slovenije in njenih organov za leto 2010 z obrazložitvijo
3. Poročilo Nadzornega odbora Skupščine Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 o finančno-materialnem poslovanju DIS v letu 2010
4. Sklep o sklicu Skupščine Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 o zaključnem računu Skupščine DIS za leto 2010
5. Letno poročilo Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 o porabi družbenih sredstev v letu 2010
6. Predračuni za nadaljnjo obnovo zbirnega taborišča v Brestanici
7. Nagrada Društvu izgnancev Slovenije 1941-1945 za državljanski pogum
8. Evropsko partnerstvo za dobro počutje in dostojanstvo starejših - vabilo k sodelovanju
9. Informacija o otvoritvi razstave o izgonu Slovencev in nasilju nad drugimi slovenskimi narodi med drugo svetovno vojno
10. Vsebina Vestnika DIS št. 88
11. Tekoče informacije.

Za vse točke dnevnega reda so vabljeni prejeli pisno gradivo.

Sestanek komisije za finančna vprašanja pri IO DIS

Komisija za finančna vprašanja pri IO DIS se bo sestala 21. marca 2011 in obravnavala vprašanje, kako tudi v letu 2011 doseči, da banke KO DIS ne bi zaračunavale tako visokih poslovnih stroškov. V letu 2010 smo dosegli, da je banka 22 KO DIS oprostila plačevanja prispevkov.

Seja Komisije za organizacijska vprašanja pri IO DIS

Predsednik Komisije Alojz Rupar je za torek, 22. marca 2011, sklical komisijo, na kateri bodo obravnavali:

- priprave na seminar za predsednike Krajevnih in Območnih organizacij Društva izgnancev Slovenije 1941-1945
- priprave na osrednjo prireditev ob 70-letnici izгона in 20-letnici delovanja Društva izgnancev Slovenije 1941-1945
- potek občnih zborov KO DIS.

Zahvala izobraževalne redakcije TV Slovenija

Spoštovana predsednica DIS Ivica Žnidaršič, spoštovani člani DIS!

V imenu Izobraževalnega programa TV Slovenija se vam zahvaljujem za vaše dragoceno sodelovanje v letu 2009 in 2010, ki je obrodilo bogate sadove in poželo veliko pozornosti tako doma kot tudi na tujem.

Obenem članom DIS voščim vesele praznike in zdravo ter srečno 2011!

Z najlepšimi željami, režiser Zdravko Pečenko

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Občni zbor KO DIS Bizeljsko

Občnega zbora KO DIS Bizeljsko sta se udeležila tudi župan Občine Brežice Ivan Molan in poslanec mag. Franc Žnidaršič.

KO DIS Bizeljsko je izvedel letni občni zbor v ponedeljek, 13. 12. 2010 na Bizeljskem, na kmečkem turizmu pri Balonovih, ob 10. uri.

Zbor so pozdravili: **Ivan Molan**, brežiški župan, **mag. Franc Žnidaršič**, neodvisni poslanec v DZ Slovenije, ter predsednica DIS, **Ivica Žnidaršič**.

Med gosti so bili: Jože Logar, gledališki igralec, ter predsedniki sosednjih KO DIS: Bistrica ob Sotli, Kapele, Dobova, Artiče, Globoko-Pišce. Kulturni program so izvedli učenci OŠ Bizeljsko pod mentorstvom Vilka Ureka.

Prisotni so podpisali protestno izjavo proti ukinitvi brežiške porodnišnice. V razpravah so člani izrekli nestrinjanje s politiko centralizacije oblasti, premajhne

občutljivosti za revni sloj prebivalstva in se izrekli proti dovolitvi oblasti, da nekateri posamezniki bogatijo in ob tem siromašijo druge sodržavljane ter spravljajo v bedo in hude stiske tudi delavce iz drugih republik nekdanje Jugoslavije.

Strinjali so se s prizadevanji poslanca mag. Franca Žnidaršiča in mu izrekli še nadaljnjo podporo. Veliko prisotnih se je odločilo za sodelovanje v Demokratični stranki dela, katere predsednik je.

Novinarica Suzana Vahtarič je objavila prispevek o našem zboru v Posavskem obzorniku. Hvala njej in uredniškemu odboru.

*Predsednik KO DIS Bizeljsko
Rok Kržan*

Z izleta (Rab - Kampor) - položitev venca in pevci - žalostinka

Prvo srečanje koroških izgnancev

/Mislinjske, Mežiške in Dravske doline/

Območna organizacija DIS 1941-1945 občin Muta, Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju, Vuzenica bo skupaj z Občino Radlje ob Dravi, DIS, KO DIS Slovenj Gradec in KO DIS Ravne na Koroškem organizirala prvo srečanje koroških izgnancev

**v soboto, 24. septembra 2011, s pričetkom ob 11.00
v Športni dvorani v Radljah ob Dravi.**

Naj poudarimo, da bodo v tej veliki dvorani stoli z naslonjali in mizami, da bo sedenje udobno. Dostop v ta prostor je možen tudi za invalide oziroma za tiste, ki so na vozičkih.

Pričakujemo veliko število udeležencev - članov DIS iz 12 koroških občin kakor tudi iz drugih 85 KO DIS iz vse Slovenije. Prireditelj ni namenjena samo nam, ampak tudi našim otrokom, vnukom, pravnukom in drugim bližnjim in prijateljem, zato pričakujemo tudi njihovo udeležbo.

*Predsednik OO DIS
- predsednik pripravljalnega odbora
Marijan Špegelj*

Izgnanci se borijo za svoje pravice

Del udeležencev občnega zbora KO DIS Kozje. Zbora sta se udeležila tudi poslanec DZ mag. Franc Žnidaršič in župan Dušan Andrej Kocman.

VKozjem je tamkajšnja krajevna organizacija Društva izgnancev Slovenije zelo delavna. Člani organizacije se vse leto udeležujejo raznih aktivnosti, povezanih s spomini na grozote izgnanstva, in se borijo, da se jim priznajo tudi odškodnine za premoženje, izgubljeno med drugo svetovno vojno.

Med izgnanci so še vedno živi spomini na vojne grozote in čas druge svetovne vojne, ko so jih odpeljali v izgnanstvo. Čeprav se ti dogodki zdijo zelo daleč, so med izgnanci v Kozjem še zelo živi. Največkrat pa jih seveda obujajo na skupnih druženjih, in tudi v letu 2010 takšnih druženj izgnancev pod okriljem Društva izgnancev Slovenije ni manjkalo. Na rednem letnem občnem zboru je vsem zbranim delo preteklega leta predstavil predsednik **Ivan Kunej**. V času Kozjanskega sejma so organizirali tradicionalni pohod od Zagorja do Kozjega, pohod po vaseh, požganih v decembru 1944. Ta pozig so zagrešile nemške enote s pomočjo »vermanov« in četrte ustaške bojne enote iz Samobora. Po teh vaseh je po Kunejevih besedah hodila tudi 1. kozjanska četa, ki je bila 28. avgusta 1942 uničena, kar je imelo za posledico tudi zajetje Tončke Čečeve. Tam so ob spomeniku položili venec, učenci OŠ Kozje so pripravili kulturni program, pozdravila pa sta jih župan **Dušan Andrej Kocman** in poslanec **mag. Franc Žnidaršič**. 2. oktobra so se v Mariboru udeležili spominske slovesnosti, posvečene ustrelitvi 143 talcev, med katerimi so bili tudi Kozjanci. Iz Maribora so se odpravili še v Gradec

k spomeniku talcev, kjer je pokopanih 1350 Slovencev. Kunej je tudi izrazil razočaranje nad stranko upokojencev, ki se po njihovih pričakovanjih ni borila za njihove pravice. V nadaljevanju je omenil, da so se udeležili odprtja razstave o izgnanstvu v Krškem. Z delom izgnancev v Kozjem je zadovoljen tudi **mag. Franc Žnidaršič**, poslanec v državnem zboru, ki je bil tudi sam izgnanec. Poudaril je, da so v času delovanja Društva izgnancev kar nekaj dosegli, od zdravstvenega zavarovanja do rente in pravice do zdraviliškega zdravljenja. Dosegli so še odškodnino za psihofizično in fizično trpljenje, **Žnidaršič osebno pa še spremembo zakona o varnosti v cestnem prometu, po katerem starejšim od 65 let ni potrebno na zdravniški pregled vsako leto, ampak velja zdravniško potrdilo do 80. leta**, razen če zdravnik oceni, da je potrebno na pregled prej. **Vse to je bilo težko doseči, vendar se je izplačalo, ker se zaveda, da so s tem pomagali številnim izgnancem. Seveda pa so še vedno odprta nekatera vprašanja, predvsem o vojni odškodnini, ki bi jo morala Sloveniji plačati Nemčija.** Razočaran pa je tudi, ker v letošnjem vladnem programu ni zakona o vojni škodi, zato bo kot poslanec zahteval, da se ta zakon uvrsti v vladni program.

Izgnancem je spregovoril tudi župan **Dušan Andrej Kocman**, ki jih je pozdravil v imenu Občine Kozje, občinske uprave, občinskega sveta ter seveda v svojem imenu. Povedal je, da v Občini Kozje skrbijo za delovanje vseh društev, vendar je poudaril, da ko govorimo o društvih in ljudeh, ki so utrpeli vojne grozote, je mera spoštovanja večja in drugačna. Dejal je, da zelo razume njihova prizadevanja, da dobijo odškodnino za krivice, ki so jim bile storjene. Del tega jim je že uspelo, predvsem po zaslugi Društva izgnancev Slovenije. Kocman jim je obljubil, da bodo na ravni občine tudi v prihodnje podpirali njihovo delovanje, upa pa tudi, da se bodo stvari v njihov prid obrnile tudi na ravni države. Še posebej se je zahvalil predsedniku Ivanu Kuneju za dobro delo, v želji, da tudi v prihodnje dobro sodelujejo. Poudaril je še, da so občina ljudje, in to predvsem zadovoljni ljudje, in da se bo trudil, da bodo tudi oni v občini zadovoljni, ter jim zaželel veliko zdravja. Za konec je predsednik Ivan Kunej predstavil še delo organizacije v letu 2011, ki pa bo podobno delu v letu poprej.

Predsednik Ivan Kunej je predstavil, kaj vse so postorili v minulem letu.

Zdenka Ivačić

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Iz KO DIS Globoko-Pišece

Občnega zbora KO DIS Globoko-Pišece so se udeležili tudi poslanec mag. Franc Žnidaršič in predstavniki vseh krajevnih organizacij in društev.

Konec januarja je imela naša KO letni občni zbor. Kakor vsako leto je bila udeležba dobra. Prišli so tudi vabljeni iz sosednjih KO ter predstavniki društev in organizacij v kraju. Veseli smo bili, da se je zbora udeležil tudi poslanec Državnega zbora RS mag. Franc Žnidaršič. Pregledali smo opravljeno delo in sprejeli program dela za tekoče leto. Krajevna organizacija šteje letos 197 članov, od tega je 39 pridruženih članov. Naročnikov Vestnika je 109. Svoje obveznosti do DIS smo v celoti poravnali. Za finančno pomoč bomo poprosili občino Brežice, ki ima vsako leto nekaj sredstev

namenjenih za delovanje organizacij in društev v občini.

Letos se nameravamo udeležiti proslave ob 70. obletnici izгона in dnevu izgnancev 4. junija v Brestanici in pripraviti komemoracijo ob spomeniku v Globokem. Prijavili smo tudi udeležbo na tečaju za organizacijo prostovoljne pomoči članom DIS, ki ga bo organiziralo društvo v Ljubljani. Tudi letos bomo organizirali dva izleta v kraje po Sloveniji. Udeležba je vedno dobra, verjetno bo tako tudi letos.

Ljudmila Petan

Udeležba članov na občnem zboru KO DIS Globoko-Pišece je bila velika. (Foto: I. Pintarič)

Pohod od Murnc do Telč

KO DIS Šentjanž in KO DIS Krmelj - Tržišče organizirata pod pokroviteljstvom Društva izgnancev Slovenije

9. spominski pohod ob italijansko-nemški okupacijski meji od Murnc do Telč, v soboto 30. aprila 2011

Zbirno mesto je v Murncah nad Šentjanžem ob 8. uri.

Zagotovljen bo prevoz od Murnc z avtobusom: iz Tržišča ob 6.45, iz Krmelja ob 7.00, iz Šentjanža ob 7.30. Pohod je dolg približno 17 km.

Zaključek pohoda bo pri Gasilskem domu na Telčah ob 15. uri.

Sledili bodo kulturni program, slavnostni govor in prijateljsko druženje ob topli malici.

Prevoz na relaciji Telče-Tržišče-Šentjanž je zagotovljen. Vaš prispevek je 5 evrov.

Za več informacij lahko pokličete: 07 818 04 60 (Ciril Flajs), 07 818 47 49 (Marjan Zaman), 07 818 56 70 (Rezka Repovž).

Vabljeni izgnanci, begunci, prisilni delavci in druge žrtve vojnega nasilja ter ljubitelji narave in pohodov

Članski sestanek Krajevne organizacije DIS Radeče

Občnega zbora v Radečah se je udeležil tudi poslanec DZ Matjaž Han.

Članskega sestanka 4. 12. 2010 v Radečah se je udeležila le polovica članov, saj je bila ta dan zelo huda poledica. Prišla pa sta Albin Pražnikar, podpredsednik DIS, in Vinko Gabršek iz Litije. Sestanka se je udeležil tudi župan Občine Radeče.

Pozdravnemu nagovoru predsednice je sledil pod vodstvom Saše Plevel kulturni program, ki so ga izvajali učenci OŠ Radeče.

V nadaljevanju uradnega dela sestanka je poročilo o celotnem delu v KO DIS podala predsednica Marinka Bregar. Ob tej priliki je prisotne zaprosila za pomoč pri pripravi prireditve za 70. obletnico izгона ob 2. svetovni vojni, zlasti v obliki prispevka predmetov, slik in pripovedi iz tistih časov, da čimbolj obogatimo zbornik, ki bo izdan v ta namen. Članom je tudi predlagala, da svoje najbližje (zlasti otroke in vnuke) včlanijo v čim večjem številu v DIS, saj bodo le tako lahko nadaljevali naše delo, ker je umrljivost članov zelo velika. Svoji poročili sta podala tudi blagajničarka Pavla Molka in predsednik

NO Karlo Kržan. V razpravo se je vključil tudi župan Matjaž Han.

Albin Pražnikar, podpredsednik DIS, je prisotne pozdravil tudi v imenu predsednice Ivce Žnidaršič, v nadaljevanju pa obrazložil dogajanja v zvezi s sprejetjem zakona o poplačilu vojne škode. Povedal je, da v to delo vlaga izjemne napore poslanec DZ mag. Franc Žnidaršič. Obširno je govoril tudi o pripravah DIS na obeležitev 70. obletnice izгона Slovencev.

Jože Sumrak je v razpravi ostro protestiral zaradi zavlačevanja pri sprejemanju zakonov o popravni krivic, ki se vlečejo že 65 let in še vedno niso pripravljene. Predlagal je, da sprejmemo sklep, da v prihodnje ne bomo volili takih poslancev, ki ne morejo sprejeti in potrditi ustreznega zakona. Strnad je predlagal, da naj končno sprejemo zakon, sicer bodo vsi upravičenci prej pomrli. Franci Lipoglavšek je ob koncu s pomočjo video posnetkov obširno komentiral obiske krajev izgnanstva, kjer je bilo največ naših izgnancev.

Marinka Bregar

Spominsko srečanje v Kapelah

Izgnanci iz Kapel ob spominskem obeležju umrlih v izgnanstvu

Člani Krajevne organizacije DIS Kapele smo 24. 10. 2010, kot že nekaj let prej, organizirali spominsko srečanje za naše umrle krajane izgnance 1941-1945. Letošnje srečanje je bilo tudi v spomin na 65 let od vrnitve v domovino.

Tega dne je domači župnik v cerkvi sv. Trojice daroval sveto mašo za umrle izgnance v tujini, po maši pa smo se zbrali pri spominski plošči, kjer so zapisana imena 79 izgnancev, umrlih v tujini.

Predsednik KO DIS Tone Požar je v svojem govoru poudaril trpljenje v izgnanstvu, ravno tako je to v svojem govoru poudaril Tone Lerjah, predsednik KS Kapele. Slovesnosti so se v velikem številu udeležili krajani, sodeloval je tudi domači moški pevski zbor pod vodstvom Miha Holerja. Prisoten je bil tudi novinar Dolenjskega lista Martin Luzar in v tem časopisu objavil članek in nekaj slik, posnetih omenjenega dne.

Tone Požar

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Občni zbor KO Trbovlje

Občni zbor se je odvijal 12. 1., torej skoraj natanko eno leto po prejšnjem. Predsednica KO Trbovlje **Ljudmila Julijana Tolar** je pozdravila udeležence in goste, med njimi posebej **Ivico Žnidaršič**, predsednico DIS, **Sonjo Gole** z UE Trbovlje, podžupanja Občine Trbovlje **Barbaro Žgajner Tavš** ter goste iz sosednjih krajevnih organizacij: **Anico Brinjevec**, **Marijo Mejač**, **Marinko Bregar**, **Vinka Gabrška**, **Jožeta Pograjca** in novinarko **Ireno Vozelj**.

Zbor je pozdravila **B. Žgajner** in opravila županovo odsotnost. Voščila je uspešno delo zboru in srečno novo leto. Spregovorila je tudi **Sonja Gole** in povedala, da je v letu 2010 postala veljavna novela zakona o žrtvah vojnega nasilja. Razširjen je krog upravičencev po tem zakonu. **L. Tolarjeva** je k besedi pozvala predsednico DIS **Ivico Žnidaršič**. Ta se je zahvalila za povabilo in poudarila, da se z veseljem udeleži vsakoletnega zbora ter s tem izkoristi tudi priložnost za neposreden pogovor s člani DIS. Izrazila je veselje, da vidi še toliko ljudi, udeležencev zbora. 70 let je minilo od izgnanstva, kar bomo začeli obeleževati 27. januarja v Krškem, ko bo odprta razstava o izgonu Slovencev in o nasilju nad slovanskimi narodi. Sedaj gre predvsem za uresničenje pravic do povrnitve gmotne škode in dolžnost države, da to pomaga izterjati. V vladi ni niti enega uradnika, ki bi se ukvarjal s problematiko vojnih odškodnin. Mag. Franc Žnidaršič

je v DZ večkrat zastavljal to vprašanje. **Karl Erjavec** ga ni podpiral, poslanci **DESUS-a** pa so glasovali proti temu, da bi na dnevni red Državnega zbora prišli odškodninski zahtevki od Nemčije za odškodnino za gmotno škodo. Posebej je poudarila, da je potrebno, da se člani društva borijo za svoje nadaljnje pravice. Najnovejša naloga pa je organizacija oskrbovalnih programov na domu. Nihče naj ne bi imel občutka, da je ostal sam. Društvo mora biti humano in člani moramo biti solidarni.

Predsednica KO Trbovlje je poročala o delu v letu 2010. Poudarila je, kako nastaja nesorazmerje med prihodki in odhodki. Prihodki se zmanjšujejo zaradi zmanjševanja števila članov, tudi zaradi smrti pa tudi zaradi neplačevanja članarine. Če občina ne bo prisluhnila in zmanjšala najemnino, bo treba iskati prostore drugod. 11 članov KO DIS je v domu za starejše, 16 članov je umrlo. Zbor je njihov spomin počastil z minuto molka. Posamezniki naj bi pospešeno zbirali spomine in slike iz izgnanstva in oblikovali muzejski arhiv, kar je ena od pomembnih nalog za naslednje leto. Sem sodijo tudi pogovori po šolah in predavanja mladini. Glede nadaljnega dela se je tudi predsednica zadržala pri solidarnostni pomoči starejšim, bolnim in osamljenim članom na domu.

Marjana Fabjan

Del udeležencev občnega zbora KO DIS Trbovlje (12. 1. 2011)

Srečanje ob koncu leta

Srečanje 21. decembra 2010 - KO DIS Zagreb (Foto: A. Kramar)

21. decembra 2010 smo se člani KO DIS Zagreb srečali na prijateljskem pogovoru v Slovenskem domu in razpravljali o našem delovanju v letu 2010, ko smo bili udeleženci pohoda in proslav izgnancev v Sloveniji. Vse je bilo enkratno in nepozabno, razen madeža, ki ga je povzročil **Karl Erjavec**, ko je zahteval odstop mag. Franca Žnidaršiča, kot vodje poslanske skupine **DESUS-a**.

Druženje ob domačem prigrizku in dobri kapljici, ob pesmi in plesu je bilo prav prijetno. Razšli smo se zadovoljni in prepričani, da bomo v letu 2011 lepo proslavili dvajseto obletnico uspešnega dela Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 in 70. obletnici izгона Slovencev.

Alojz Kramar, predsednik KO DIS

Občni zbor Krajevne organizacije DIS Domžale

Občni zbor, na katerem smo pregledali opravljeno delo v letu 2010 ter sprejeli program dela za leto 2011, smo združili s tradicionalnim novoletnim druženjem. Veseli smo bili številne udeležbe članov in članic, z veseljem pa smo pozdravili tudi naše goste, med katerimi so bili predsednica Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 **Ivica Žnidaršič** s sodelavci, župan Občine Moravče, **Martin Rebolj**, ter naši prijatelji iz slovenske Koroške.

Ugotovili smo, da je bilo leto 2010 za DIS in KO DIS uspešno, saj smo uresničili kompletni program in ga še obogatili z nekaterimi dejavnostmi. Še vedno skušamo popestriti dneve naših članov in članic z različnimi ogledi zanimivosti in znamenitosti v Sloveniji, redno se udeležujemo različnih proslav, na katerih se spominjamo dogodkov iz druge svetovne vojne, priporočamo pa tudi, da se med seboj družimo in opozarjamo na morebitne probleme posameznih članov. Med

prijetnim kulturnim programom, ki so ga s svojimi ljudskimi pesmimi polepšali **Ljudski pevci iz Krašnje**, smo prisluhnil tudi gostom, posebej predsednici **Ivici Žnidaršič**, ki nas je seznanila z nekaterimi aktualnimi dogodki in pobudami za uveljavitev odškodnin za gmotno škodo. Posebej je poudarila tudi skrb za socialno ogrožene člane društva.

Sprejeli smo program dela, ki temelji na letošnjih pomembnejših obletnicah. Med njimi je tudi 70-letnica izgnanstva, ki jo bomo obeležili tudi tako, da si bomo ogledali nekatere razstave in obiskali spominske prireditve, ki jih pripravljajo tako Društvo izgnancev Slovenije 1941-1945 kot Krajevne organizacije DIS.

Spremenili smo lokacijo pisarne za člane in članice KO DIS; sedaj je pisarna v Domžalah, **Ljubljanska 36** (prostori Združenja borcev za vrednote NOB Domžale), odprta vsako sredo med 9.30 in 10.30.

KO Domžale

Del udeležencev občnega zbora KO DIS Domžale

Župan Občine Piran Peter Bossman prisluhnil ganljivim zgodbam izgnank in izgnancev

Delegacija KO DIS Piran pri županu občine Piran Petru Bossmanu

Župan Občine Piran **Peter Bossman** je v ponedeljek 7. februarja 2011 sprejel predstavnike KO DIS Piran, ki letos obeležujejo 70-letnico nasilnega izгона v razna naci-fašistična taborišča in 20-letnico ustanovitve in delovanja DIS.

Kot je v uvodu dejala **Tončka Senčar**, predsednica KO DIS Piran, izgnanke in izgnance družijo ista usoda: ukradeno otroštvo. Kar 20.000 otrok še ni dopolnilo 10 let, ko so bili na začetku 2. svetovne vojne izgnani iz svojih domov.

Senčarjeva je predstavila delovanje Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 ob letošnjih obletnicah. Želijo, da bi odmevale

v javnosti, pa da bi se njihov glas slišal. Mlajši rodovi bi morali vedeti, kaj se je dogajalo, in ta del zgodovine nikoli pozabiti. Župan **Peter Bossman** je dejal, da je ljudi potrebno stalno spominjati, kaj se je dogajalo med vojno, ravno zato, da se takšne grozne stvari ne bi nikoli več ponovile. Župan je prisluhnil tudi osebnim zgodbam izgnancev in izgnank. Rekel je, da je počaščen, da je lahko sprejel izgnanke in izgnance, ter jim zagotovil, da bo občina tudi dalje podpirala delovanje društva.

Slavica Tucakov

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Občni zbor KO DIS Ljubljana Bežigrad

Udeležba na občnem zboru KO DIS Ljubljana Bežigrad je bila velika (26. 2. 2011)

Predsednik KO DIS Ljubljana Bežigrad **Maksimilijan Ferek** je najprej pozdravil vse navzoče, posebej pa predsednico DIS **Ivico Žnidaršič**, predstavnico Zveze upokojencev **Anko Tomišek**, predstavnika občinske zveze borcev **Jožeta Hartmana** in predsednike ljubljanskih KO DIS. Zahvalil se je Partizanskemu pevskeemu zboru za nastop ob začetku občnega zbora.

Za delovnega predsednika je predlagal **Iva Cerovška**, za zapisnikarico **Marjano Vidmar**, za overovitelja zapisnika **Frančiško Potočnik** in za verifikacijsko komisijo **Jožeta Plazarja** in **Jožeta Živiča**.

Nato je predsednik KO DIS **Ferek** poročal o delu in med drugim dejal: »V KO DIS Ljubljana Bežigrad imamo 258 članov DIS, umrlo jih je v minulem letu 11. V DIS se je včlanilo tudi 25 svojcev. Vestnik DIS prejema 197 članov.

Na rednih mesečnih dežurstvih in sestankih smo se skušali dogovoriti, kako pridobiti čim več podatkov o pomoči potrebnih članov. Prosim vas, da zase in za tiste, za katere veste, da so pomoči potrebni, našemu KO posredujete te podatke. Ob tem se zahvaljujem vsem organom DIS in KO DIS za nesebično prizadevanje in pomoč pri tej humani dejavnosti.

V lanskem letu smo priredili dva izleta. Na spomladanskem smo si ogledali lepote Savinjske doline, saj smo obiskali Gornji grad in Radmirje, v Logarski dolini smo videli slap Rinka, nato pa obiskali še Mozirski gaj. Na jesenskem izletu pa smo se odpravili v Rogaško Slatino in Hrvaško Zagorje z ogledom gradu Trakoščan in, ker nismo mogli v Krapinske toplice, smo obiskali Kumrovec in nato še bližnji grad Podsreda. Namen teh izletov je druženje in medsebojno spoznavanje.

Kot ste lahko že brali v Vestniku, je bilo lani Društvo izgnancev Slovenije zelo dejavno. Organizirana je bila Evropska konferenca o genocidni politiki fašistov in nacistov do slovanskih narodov med II. svetovno vojno. DIS je pripravil tudi razstavo o izgonu Slovencev in nasilju nad drugimi slovanskimi narodi. Otvoritev razstave, v prostorih Mestnega muzeja v Krškem, je bila 27. 1. 2011. Odprta bo do 15. septembra 2011, in sicer od torka do sobote med 12. in 18. uro. Razstava na 39 panojih s slikami in zapisi prikazuje strahote genocidnih dejanj fašizma in nacizma nad slovanskimi narodi. Presenečeni smo bili nad vidnim. Ne moremo si predstavljati, koliko dela in aktivnosti je morala vložiti naša predsednica **Ivica Žnidaršič** za to, da je razstava tako uspela. Čestitamo ji za vse doseženo in prosim, da jo nagradimo z velikim aplavzom.

V soboto 4. junija 2011 pa bo na dvorišču gradu Brestanica osrednja prireditev ob 70. obletnici izгона Slovencev. Priporočam,

da se prireditve udeležite v čim večjem številu. V ta namen bomo organizirali prevoz z avtobusom. Prijave bomo sprejemali na sedežu KO DIS Ljubljana Bežigrad, **Linhartova 13, I. nadstropje, soba 146, in sicer v ponedeljek 9. in v torek 10. maja med 16. in 18. uro, vse do zasedenosti avtobusa.**

Prizadevanje za uveljavitev pravic za izgubo premoženja

Kot vam je znano, je še vedno odprto vprašanje povračila materialne škode, storjene med II. svetovno vojno. **Mag. Franc Žnidaršič je 21. septembra 2010 postavil poslansko vprašanje o izterjavi vojne škode od Nemčije, da bi nam naša država lažje poravnala vsaj del vojne škode.** Njegov predlog, da bi Državni zbor RS pokrenil razpravo o tem, ni bil sprejet. Zanj je glasovalo le 28 poslancev, proti jih je bilo 34. Za predlog tudi niso glasovali štirje poslanci DESUS-a.

V letih volitev v DZ smo na občnih zbore, tako v letu 2004 kot v letu 2008, pozivali naše člane, naj volijo stranko DESUS, ker je tam kandidiral tudi naš član, izgnanec **mag. Franc Žnidaršič**. Zaradi tega je ta stranka tudi z našo pomočjo pridobila članstvo in podporo volivcev na obeh volitvah.

Sedaj, ko je zaradi grdih postopkov vodilnih v DESUS-u iz stranke izstopil poslanec mag. Franc Žnidaršič in ustanovil novo Demokratično stranko dela (DSD), pa stranke DESUS ne moremo več podpirati.

Sedanje stranke ne vedo, kako bi nastale razmere obrnile v pozitivno smer, v korist malemu človeku, ki recesijo najbolj občuti, zato je bilo nujno, da se je pojavila nova stranka, ki bo sprejela ukrepe, s katerimi bi vsaj ublažila kritične razmere in uveljavila medgeneracijsko solidarnost. Menim, da ima nova stranka dela to možnost, saj je njen program naravnani v to smer. Tudi zahteva o povračilu vojne škode, storjene med II. svetovno vojno, bo med nalogami nove stranke, če jo bomo dovolj podprli.

Dajmo priložnost tej novi stranki in jo z našo pridružitvijo podprimo. Do sedaj niso uspeli uresničiti svojih predvolilnih obljub ne leve ne desne stranke. Zato naj zaveje nov veter, ki ne bo obremenjen z medsebojnimi obračunavanji s preteklostjo, naj bo naravnani predvsem v prihodnost in v dobro vseh državljanov in državljanek Slovenije, ne glede na etično in versko pripadnost.

Ne nazadnje bi se rad v imenu IO KO Ljubljana Bežigrad in v svojem imenu zahvalil **Jožetu Hartmanu**, predsedniku Zveze borcev Bežigrad, da nam omogoča v njihovih prostorih delovanje našega odbora.

*Predsednik IO KO Ljubljana Bežigrad
Maksimilijan Ferek*

Krajevna organizacija DIS Dobova

Na občnem zboru KO DIS Dobova je udeležencem govoril tudi poslanec DZ mag. Franc Žnidaršič.

O bčni zbor KO DIS smo pričeli z izgnansko himno *Oh kako je dolga pot*. Po pozdravu vseh navzočih smo se z enominutnim molkom spomnili članov, preminulih v lanskem letu in **Slavka Alojza Kuneja**.

Na naše vabilo so se odzvali: poslanec **mag. Franc Žnidaršič**, predsednik sveta KS Dobova **Miha Boranič**, častni član Občine Brežice **Ivan Živič**, člani odbora DIS **Emilija Držanič**, **Jožica Stezinar** in **Karl Levak** ter predsedniki in predstavniki brežiških KO DIS in Zagreba, predsednik DU Dobova-Kapele **Slavko Bokor** in drugi.

Po poročilih je potekala razprava. K pozdravu in razpravi so se prijaviли vsi vabljeni gosti. Zelo zanimiva je bila razprava poslanca in **predsednika nove stranke, Demokratične stranke dela**, magistra **Franca Žnidaršiča**, ki nam je razložil veliko stvari, ki zanimajo člane.

Plan dela je bil soglasno sprejet. Posebej je bilo poudarjeno število članov, to je 405, od tega je 82 svojcev. Želimo in načrtujemo pridobiti še več mladih članov, ker pri organiziranju raznih proslav in drugih dejavnosti starejši nismo več dovolj zdravi in sposobni za težja dela. Letošnji občni zbor so nam pomagali organizirati člani DU, predvsem mlajši upokojenci, katerim se zahvaljujem in jih vabim v naše vrste.

Po končanem občnem zboru smo kar nekaj uric ob dobri jedaci in pijači plesali ob zvokih *Tria Nostalgija*. Z drugimi slovenskimi izgnanci in begunci se bomo srečali 4. junija 2011 v Brestanici, naši prvi postaji v izgnanstvo, na prireditvi DIS ob 70. obletnici izгона Slovencev.

*Predsednik KO DIS Dobova
Branko Bogovič*

Letni občni zbor članov KO DIS Dole pri Litiji

Del udeležencev in gostov na občnem zboru KO DIS Dole pri Litiji (31. 1. 2011)
(Foto: Stane Kmetič)

V nedeljo 31. 1. 2011 smo se člani KO Dole pri Litiji zbrali na rednem letnem zboru.

Zbora se je udeležilo 37 članov. Od vabljenih gostov so se odzvali podpredsednik DIS **Albin Pražnikar**, podžupanja Občine Litija **Lijana Lovše**, ter predsednice KO Radeče, Hrastnik in Podkum.

Začeli smo s kratkim kulturnim programom, v katerem je zapela Pevska skupina Izgnanci, ki letos praznuje 10 let delovanja.

Predsednica, tajnik in blagajničarka smo poročali o delu in poslovanju v preteklem letu. Sprejeli smo okvirni plan delovanja v tekočem letu; posebna pozornost

bo posvečena prireditvi 4. junija ob 70. obletnici izгона in 20. obletnici delovanja DIS, ki bo v Brestanici.

Podpredsednik DIS **Albin Pražnikar** je osvetlil nekaj aktualnih tem, s katerimi se ukvarja društvo, in izpostavil potrebo po večji skrbi za osamele in bolne člane DIS.

Člani niso izpostavili težav pri uveljavljanju pravic. Po skromni pogostitvi so se zadržali v prijetnem druženju, obujanju spominov in obravnavi aktualnih političnih tem.

Stane Kmetič

. Jubileji . Jubileji . Jubileji . Jubileji .

Visok jubilej – 100 let Marije Zirer

Marija Zirer je praznovala 100 let.
(Foto: Manica Gerjevič)

Člani KO DIS Krško so ponosni na svojo najstarejšo članico Marijo Zirer, rojeno Uršič, ki je 1. decembra dopolnila častitljivih 100 let. Pričakala jih je razpoložena in dobre volje. Svojo visoko starost pripisuje trdemu delu in skromnosti, ki jo je spremljala vse življenje.

Z življenjskim sopotnikom Albinom sta imela štiri otroke, od katerih živijo še trije. Čeprav po poklicu trgovka, je večino svojega življenja preživela ob delu na kmetiji. Preživela je tri vojne in najtežje čase izgnanstva. Od ustanovitve je članica našega DIS. Želimo ji še veliko lepih dni v preživljanju jeseni življenja ob hčerki Veroniki, ki skrbi za vse, kar Marija potrebuje. Veseli se življenja in s svojim optimizmom ter prijazno besedo vliva upanje v življenje svojim znancem in prijateljem. O svojih letih ne razmišlja, veseli se vsakega novega dne in še vedno zapiše v svoj dnevnik vsak nov dogodek. Vesela je bila obiska predstavnikov KO DIS Krško, predsednice KS mesta Krško in predsednice Društva upokojencev Krško. Vsi ji želimo še mnoga leta in še naprej bomo cenili njeno prijateljstvo.

Predsednik KO DIS Krško
Jože Habinc

Obisk pri slavljenci

Pavlo Kreže je ob jubileju obiskala tudi predsednica KO DIS Rateče.

Dolgoletna članica KO DIS Rateče Pavla Kreže iz vasi Čimerno je v krogu svojih domačih slavila 90. obletnico rojstva. Ob tej priložnosti jo je obiskala predsednica Marinka Bregar in ji zaželela še veliko lepih trenutkov in predvsem zdravja. Živi pri sinu Zdravku in snahi Marici. Svojim obiskovalcem rada kaj pripoveduje iz svoje mladosti. Veliko je pretrpela, zlasti v izgnanstvu, kamor je bila leta 1941 izgnana vsa njena družina (lager Neusatzek). Bila je najstarejša od petih otrok mame Marije in očeta Janeza Bregarja, ki je v izgnanstvu zaradi žalosti in domotožja umrl.

Marinka Bregar

90 let Ljudmile Odlazek

Obisk pri 90-letni Ljudmili Odlazek

Članica KO DIS Št. Jurij pod Kumom Ljudmila Odlazek je 26. januarja praznovala častitljivih 90 let. Za njen visoki jubilej smo jo obiskali predsednica KO DIS Št. Jurij pod Kumom, predsednik KS in predsednica krajevnega Rdečega križa. Gospa Ljudmila je še kar dobrega zdrava, vedno dobre volje in rada še kaj postori na polju. O štiriletnem izgnanstvu se še vedno spominja težkih časov in vrnitve na opustošen dom. Jeseni življenja preživlja na svojem domu z najmlajšo hčerko in njeno družino. Ob slovesu smo ji zaželeli še veliko zdravih in zadovoljnih let.

Ana Brinjevec

Jubilantka Marija Nečemer

Marija Nečemer - članica KO DIS Leskovec - se je rodila 14. januarja 1921 v Bistrici ob Sotli. Njena otroška in mlada leta so bila težka. Z družino je bila izgnana v Nemčijo, kjer je morala trdo delati. Tam je spoznala svojega moža in se po vojni preselila v Grzečo vas. Rodili so se štiri otroci. Danes živi s sinom in je kljub visokim letom zelo živahna, predvsem pa bistrega duha.

Ob jubileju so jo obiskali predstavniki KO DIS Leskovec: predsednik Franci Žičkar, podpredsednica Anica Baznik in poverjenica Anica Pirc. Gospa Marija, vse najboljše in najlepše za vaš jubilej!

Zdenka Žičkar

90-letnica Ljudmila Premelč

Obisk predsednika KO DIS Bizeljsko Roka Kržana pri jubilanke Ljudmili Premelč - 90-letnici

Devetdeset let Mare Mozetič

Od leve proti desni: Zora Konič, Alojz Žabkar, Mara Mozetič in Maks Đorđević

Alojz Žabkar

Članica Krajevne organizacije DIS Trzič je 2. februarja 2011 dopolnila devetdeset let. Lani je postala oskrbovanka Doma Petra Uzarja.

Za rojstni dan smo jo povabili v bližnji lokal na kratek pomenek in ji ob njenem prazniku čestitali. Vesela je bila našega srečanja, mi pa smo ji zaželeli še veliko zdravih let.

Jubilantka Pavla Rožman

Na sliki od desne proti levi: Karel Levak, Branko Volčanšek, slavljenska Pavla Rožman, predstavnica RK Zofka Godec, Tonica Krašelj in Marica Sodič

Predsednik KO DIS Artiče
Karl Levak

Pavla Rožman, članica KO DIS Artiče, je bila rojena 17. 1. 1921 v številni Banovi kmečki družini v Anovcu pri Zdolah. Med vojno se je leta 1941 poročila z Jožetom Rožmanom. V zakonu so se jima rodili dva sinova in hčerka. Vitalna 90-letnica je sicer vdova od leta 1975. Ima zelo dober spomin, je optimistična, vsestransko aktivna, vedno nasmejana, veseli se vsakega obiska, še posebej otrok, vnukov in pravnukov.

Ivanka Kovač iz Globokega 90-letnica

Ivanka Kovač

Pred kratkim je praznovala svoj 90. rojstni dan naša članica Ivanka Kovač iz Globokega 12.

Iskreno ji čestitamo in želimo še mnogo zadovoljnih let.

KO DIS Globoko-Pišce

Štefka Lisec praznovala 90 let

Obiskali smo članico Štefko Lisec iz Lukovca pri Boštanju, ko je 24. 12. 2010 dopolnila spoštljivih 90 let. Bila je izgnana v nemško taborišče v Neresheimu, delala je v oddaljeni gostilni. Gospa zelo dobro izgleda in se živo spominja dogodkov v izgnanstvu. Sedaj živi pri sorodnikih v vasi Anže pri Brestanici. Na sliki ga. Štefka, predsednik KO DIS Boštanj Alojz Rupar in član Alojz Bec.

Ladislav Uranič dopolnil 90 let

Člani odbora KO DIS Boštanj smo obiskali našega člana izgnanca, Ladislava Uraniča iz Križa 23 pri Trzišču, ki je dopolnil častitljivih 90 let.

Leta 1941 je bil izgnan v nemška taborišča in tam doživljal usodo nas vseh izgnancev. Ko smo ga obiskali, je bil zelo bolan in je žal nekaj mesecev po našem obisku umrl. Na sliki z ženo, ki je tudi izgnanka, otroki in gosti.

90 let Jožeta Ingoliča

Član krajevne organizacije Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 Ljubljana Bežigrad Jože Ingolič iz Mengša je praznoval 90 let.

Vesel je bil našega obiska, predsednici Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 Ivici Žnidaršič pa se zahvaljuje za njeno posvetilo v knjigi Bučka.

Na sliki: Jože Ingolič, njegova soproga in predsednik KO DIS Maksimilijan Ferek.

